LA *«PEREGRINACIÓ DEL VENTURÓS PELEGRÍ» AB LES «COBLES DE LA MORT»*: UNA SÈRIE DE GRAVATS EN SETZE EDICIONS CERVERINES (CIRCA 1730-1804)

LA *«PEREGRINACIÓ DEL VENTURÓS PELEGRÍ» AB LES «COBLES DE LA MORT»*: A SERIES OF WOODCUTS IN SIXTEEN VOLUMES FROM CERVERA (CIRCA 1730-1804)

Joan Mahiques Climent
Institut National d'Histoire de l'Art
jomahiques@yahoo.es

Resum: Entre el gran nombre d'edicions de la *«Peregrinació del Venturós Pelegrí» ab les «Cobles de la mort»* impreses a Cervera als segles xviii-xix, n'estudiem setze que transmeten la mateixa sèrie de gravats, en la qual es representen algunes escenes del pelegrí visionari i/o l'ànima del purgatori que se li apareix. A banda de reproduir en facsímil tota aquesta sèrie, la portada de quinze edicions i la primera pàgina conservada d'un exemplar únic acèfal, en fem una descripció bibliogràfica i ressenyem els exemplars localitzats en biblioteques d'arreu del món. Tant des del punt de vista quantitatiu com cronològic, aquesta sèrie destaca per ser la més reiterada i documentada entre totes les que s'han imprès des del segle xvii fins a l'actualitat en edicions d'aquestes obres.

Paraules clau: Universitat de Cervera, poesia impresa, bibliografia, iconografia.

Abstract: Among the many editions of the *«Peregrinació del Venturós Pelegrí» ab les «Cobles de la mort»* published in the eighteenth and nineteenth centuries in Cervera, we examine sixteen that reproduce the same series of woodcuts depicting some scenes of the visionary pilgrim or the ghost of purgatory. The bibliographical descriptions, with a review of copies located in libraries around the world, is accompanied by facsimiles reproducing the series of woodcuts, the front page of fifteen editions and the preserved first page of a unique acephalous copy. This series is remarkable, both quantitatively and chronologically, for being the most repeated and most documented of all those printed in editions of these works from the seventeenth century to the present day.

Key words: University of Cervera, printed poetry, bibliography, iconography.

ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159, DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

JOAN MAHIQUES CLIMENT

LA «*PEREGRINACIÓ DEL VENTURÓS PELEGRÍ*» AB LES «*COBLES DE LA MORT*»: UNA SÈRIE DE GRAVATS EN SETZE EDICIONS CERVERINES (*CIRCA* 1730-1804)

De vegades, la dificultat que suposa establir un cens rigorós de les edicions d'una obra està directament relacionada amb el grau de la seua difusió al llarg dels segles: com més edicions, més difícil. Aquesta afirmació general podria aplicar-se amb tota justícia al cas concret de la *Peregrinació del Venturós Pelegrí* i les *Cobles de la Mort*.[1] Ara bé, el recorregut d'aquestes dues obres a través de la impremta compta amb un seguit de dificultats que no només poden explicar-se a partir de l'enorme quantitat d'edicions conservades, ja que altres obstacles vénen determinats pel context i els mitjans de conservació i comunicació: pensem, per exemple, en el caràcter popular d'aquestes edicions, i la seua finalitat instrumental de cara a l'ensenyament durant l'edat moderna; o bé la dispersió dels exemplars en biblioteques, algunes de particulars i d'altres d'accés públic; o bé el caràcter fragmentari d'exemplars que són, alguns

1. A partir d'ara també ens referirem a aquestes obres a través de les formes abreujades *Venturós Pelegrí*, *Pelegrí* i *Cobles*. Aquest article aprofita part dels materials que l'autor ha aplegat durant la seua estada postdoctoral a l'Institut National d'Histoire de l'Art, amb el finançament del programa Beatriu de Pinós (BP-DGR 2009) en la seua modalitat A. Aquesta recerca s'integra en el GAHOM (Groupe d'Anthropologie Historique de l'Occident Médiéval) i ha estat tutelada per la Dra. Marie Anne Polo de Beaulieu, a qui agraïm els mitjans, facilitats i consells donats.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 91-112. ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159
DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

d'ells, acèfals o/i àpodes.[2] D'altres dificultats estan relacionades més directament amb algunes característiques tipogràfiques d'aquestes edicions: pesa sobretot la dificultat de contextualitzar un gran nombre d'impresos no datats, mentre que en d'altres casos podria planar la sospita d'una eventual falsificació del peu d'impremta que algun impressor degué executar amb la intenció de sortejar els controls i les restriccions dels privilegis cerverins.[3] No és estrany, doncs, que, malgrat l'interès que en més d'una ocasió han suscitat aquestes obres (no només des del punt de vista cultural, literari o pedagògic sinó també bibliogràfic), el tema de la distinció i classificació d'edicions és una qüestió encara per resoldre. Si ens centrem en les aportacions bibliogràfiques relatives al *Venturós Pelegrí*, hem de destacar sobretot el cens realitzat per Marcet i Solà (1998: 281^{b}-285^{a}, núm. 0591) i la publicació d'un volum anònim editat amb el suport de la Generalitat de Catalunya (*Pelegrinatge* 1982-1983). Abans d'aquestes aportacions, Aguiló (1923: 591) i Palau (1959: 490, núm. 218580-218601) ja havien donat diverses notícies relatives a la difusió impresa del *Pelegrí*.

Aquests estudis bibliogràfics ometen la informació relativa als exemplars conservats i les biblioteques on són custodiats. Ara per ara, els instruments de recerca que incorporen el major nombre de notícies són el *Catálogo Colectivo del Patrimonio Bibliográfico Español* (*CCPBE* 2012) i sobretot el *Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya* (*CCPBC* 2012). A partir d'aquests recursos i d'altres eines utilitzades de manera més puntual, hem recollit una gran quantitat de referències a exemplars i edicions del *Pelegrí* i les *Cobles*. De tota manera, el propòsit d'aquest article és molt més restringit, car només pretenem analitzar una petita part del conjunt de la història impresa d'aquestes obres: més concretament, tots els impresos que reprodueixen una

2. El ms. 4504 de la Bibliothèque Mazarine de París és un volum factici en part manuscrit, que integra diverses edicions del *Venturós Pelegrí* i les *Cobles de la Mort*. Molts dels impresos relligats en aquest volum, que nosaltres mateixos hem descrit a *MCEM* (2012, núm. 1324), no només són acèfals i àpodes sinó que també són els únics testimonis localitzats d'edicions gairebé desconegudes.

3. El mateix Manuel Ibarra plantejava aquest problema en un dictamen emès el dia 28 de juliol de 1742, i proposava com a solució la creació d'un càrrec amb les funcions d'inspector: «Para poder conseguir esto y que se viese este Principado limpio de fraos sería preciso que la Universidad tuviese un hombre, bien inteligente, que continuamente no hiciese otra cosa sino seguir de una parte a otra donde se sospechase haber fraos y á aquel que se encontrase castigarle de la forma debida al Privilegio que aunque á este tal se le diese un buen salario, es cierto que la Universidad lo ganaría triplicado por otros caminos y para esto era menester que fuese persona de confianza porque de no se seguiria que la Universidad le pagaria su salario y el podria por interés ocultar los defraudadores y todo recaeria en perjuicio de la Universidad» (Rubio 1916: 221). Sobre aquesta mena de fraus i sobre la legislació que intentava reprimir-los, vegeu Rubio (1916: 235-247) i Puig (2012).

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 92-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

sèrie de gravats. Creiem que d'aquesta manera es pot ponderar més clarament quina fou la continuïtat i l'evolució d'aquestes edicions durant un període de temps que estaria enclòs aproximadament entre els anys 1730 i 1804.

Aquest treball ha estat realitzat dins del marc d'un estudi sistemàtic de totes les edicions del *Venturós Pelegrí*. En aquest aspecte, podem assegurar que el cens d'exemplars que donarem, tot i respondre a un nombre limitat d'edicions, es veu afavorit per un esforç previ d'anàlisi global de tots els testimonis localitzats, amb la conseqüent classificació de molts exemplars de difícil identificació, o bé pel fet de ser acèfals o àpodes, o bé pel fet de no indicar la data d'impressió. El treball de camp fins ara realitzat ens permet afirmar que el nostre inventari és molt complet. Si més no, destaca pel seu rigor i és l'únic que fins ara s'ha dedicat a les edicions que reprodueixen una mateixa sèrie de gravats. Encara així, hi ha diversos impresos que només coneixem a través de referències indirectes. Per exemple, el volum de 1745 que esmenta Palau y Dulcet: «Nosotros hemos poseído ediciones de Cervera, Ibarra, 1745 y 1755, siempre in-16º, 48 p.» (Palau 1959: 490, núm. 218588; cf. Marcet & Solà 1998: 282[b]). És molt probable que aquesta edició desconeguda de 1745 reproduís la sèrie de gravats que ara estem estudiant, més encara si tenim en compte que aquests mateixos gravats els trobem a totes les edicions cerverines conegudes amb indicació explícita de la data a la primera pàgina. Advertim, doncs, que només hem ressenyat les edicions d'exemplars que hem localitzat i consultat directament o a través de reproduccions. Aquests impresos estan repartits entre els fons bibliogràfics de les següents institucions:

ACSG.	Arxiu Comarcal de la Segarra, Cervera.
BC.	Biblioteca de Catalunya, Barcelona.
BLM.	Biblioteca Lambert Mata, Ripoll.
BNE.	Biblioteca Nacional de España, Madrid.
BUB.	Biblioteca de la Universitat de Barcelona.
HSA.	Hispanic Society of America, New York.
HUBdoc.	Centre de Documentació del Disseny Hub, Barcelona.
MCEZ.	Mediathèque centrale Emile Zola, Montpellier.

Hem fet la consulta de tots els exemplars *in situ*, amb l'única excepció d'aquells que pertanyen a la Hispanic Society of America. Aprofitem l'ocasió per agrair al Sr. John O'Neill la informació que ens ha proporcionat relativa als volums d'aquesta

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 93-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

institució. Les edicions que descriurem abracen gairebé un segle de la història de la impremta universitària de Cervera, en la qual van treballar diversos tipògrafs. A continuació, establim un breu esquema de les diferents edicions, cadascuna de les quals identificada amb el mateix número que utilitzarem a l'apartat de les descripcions bibliogràfiques, i el nom dels impressors o tallers tipogràfics:

1] Tomàs Senant, l'impressor d'aquest volum, administrà l'oficina tipogràfica de la Universitat de Cervera entre 1729 i 1734. Ben probablement, aquesta edició hauria estat estampada entre els anys 1730 i 1734, car la primera d'aquestes dues dates coincideix amb la publicació de la disposició addicional que afegia el *Pelegrí* i altres títols al precedent llistat, establert el 1721, en què es feien saber les obres que només podia imprimir aquesta institució universitària. Sobre aquests aspectes de caire històric, vegeu Rubio (1916: 194-198), Salat (1942: 7-10), Verrié (1981: 17-20 i 25-26), Llobet (1982: 27), *Pelegrinatge* (1982-1983: 13) i Llanas (2003: 188).

2-5 i 8] Totes aquestes edicions tenen data (entre els anys 1739-1755) i fan figurar a la primera pàgina el nom de Manuel/Emmanuel Ibarra. Nascut a Saragossa el 1709, exercí la seua professió a la capital de la Segarra des de 1735 fins a 1757, data de la seua mort, amb l'excepció dels anys 1749-1754, tal com veurem més endavant. Aquest impressor és, sens dubte, el més important dels que treballaren per a la Universitat de Cervera, tal com subratllen Rubio (1913: 177-179; 1916: 207-224), Salat (1942: 10-18) i Llanas (2003: 189-191).

6-7] Es tracta de dues edicions impreses el 1750 per Josep Barber i el seu soci, és a dir, Joan Oliveres. Es feren càrrec de la impremta durant els anys 1749-1754, en què Manuel Ibarra va treballar a Madrid. Tot i que aquestes dues edicions són gairebé idèntiques, les seues diferències es fan visibles no només a la portada sinó també a les solucions gràfiques d'alguns passatges impresos. De l'etapa cerverina de Josep Barber i Joan Oliveres, en parlen Rubio (1916: 224-226), Salat (1942: 18-20) i Llanas (2003: 191).

9-10] A la mort de Manuel Ibarra el 1757, la seua esposa Maria Antònia el rellevà a l'obrador tipogràfic fins el 1770, en què morí. A ella són degudes aquestes dues edicions datades dels anys 1758 i 1762. Vegeu Salat (1942: 17) i Llanas (2003: 190-191).

11-16] Cap nom d'impressor figura al peu d'impremta d'aquestes sis edicions. En desconeixem la data exacta de dues, una perquè la portada no l'assenyala explícitament i l'altra perquè l'únic exemplar conegut és acèfal. Les altres quatre dibuixen un marc cronològic que va de 1771 a 1804. En un document dirigit al rei Carles III amb data de 7 d'agost de 1788, Antònia (filla soltera de Manuel i Maria Antònia i, aleshores, directora de la impremta de la Reial Universitat de Cervera) demanava una pensió que finalment li fou atorgada. Entre els mèrits de la sol·licitant, aquesta instància subratlla «los diez y ocho años que lleva de servicio de Sobrestanta desde el día qua-

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 94-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

tro de Julio de 1770» (Rubio 1916: 211; cf. Rubio 1913: 179-183). Doncs bé, fins i tot durant aquest període són escasses les edicions que es refereixen a la filla de Manuel Ibarra, la qual, simptomàticament, no és esmentada en cap dels *Pelegrins* que ara ens ocupen. Més dubtes planteja la història d'aquesta tipografia universitària entre 1788 i 1801, i «s'ha suposat que, de forma provisional, la Universitat va posar les premses en mans d'operaris modestos i anònims» (Llanas 2003: 193). En tot cas, de l'any 1802 al 1813, hi treballà Segimon Brou i Baranera, tal com indica Rubio (1916: 226).

Pel que fa als gravats, hem distingit la sèrie A de la seua variant A', ja que aquesta darrera reprodueix sis dels set gravats que constitueixen A. Evidentment, en aquestes dues modalitats només considerem aquells gravats que remeten a la trama narrativa de la *Peregrinació del Venturós Pelegrí*. Això significa que no hem tingut en compte els gravats que figuren a la portada, ni altres elements ornamentals que es poden trobar de manera esporàdica, com les caplletres habitades.

Sèrie narrativa de gravats segons els models A i A'

[a]

[b][→ h]

[c]

[d]

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 95-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[e]

[f]

[g]

[h] [→ b]

Tal com observarem a les descripcions bibliogràfiques, aquests gravats són impresos no només en totes les edicions cerverines amb data que sortiren entre els anys 1736 i 1804, sinó també en dues edicions no datades més una altra que només coneixem a través d'un exemplar acèfal. En totes hem observat una mateixa sèrie de gravats amb dues modalitats determinades per una única variació. Hem identificat la sèrie més antiga —documentada si més no fins el 1758— amb la sigla A, constituïda pels ítems **a**-**g**, que hem reproduït a partir de l'únic exemplar localitzat de l'edició de 1736 (BC [VI-I C7/3]). La sigla A' seria una variant documentada a les edicions datades entre els anys 1762 i 1804, en les quals es nota l'absència de **b**, que és substituït per **h**. Hem reproduït aquest darrer gravat a partir de l'edició de 1799 (ACSG [R.152 Universitat]).

L'interval cronològic de més de setanta anys en què es documenta aquesta sèrie de gravats constitueix una prova del rendiment i la durabilitat d'aquests materials xilogràfics, que degueren ser creats expressament per a la impressió del *Pelegrí*. Al cap i a la fi, tot i que la major part de les edicions datades entre els segles xvii-xix reprodueixen diferents sèries xilogràfiques que des del punt de vista estilístic poden

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 96-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

distingir-se per llurs similituds o diferències, des del punt de vista narratiu representen sempre les mateixes escenes. Tot plegat ve a confirmar que el *Pelegrí* era per als seus usuaris un producte de característiques ben previsibles, amb un format de plec solt que incloïa sempre una tirallonga de gravats perfectament tipificada.

Des del punt de vista material, tots els volums estan constituïts per vint-i-quatre folis amb reclams i amb les mateixes signatures alfanumèriques. Els gravats s'ubiquen gairebé sempre a les mateixes pàgines i, deixant de banda la qüestió de les variants textuals o gràfiques, no poques edicions disposen els versos de manera idèntica, línia a línia. De més a més, el *Pelegrí* i les *Cobles* van sempre junts, particularitat comuna de la major part de les impressions del Principat que, en canvi, no es pot generalitzar a aquelles publicades a Palma de Mallorca. Els aspectes que acabem d'apuntar palesen que la mimètica reiteració dels mateixos formats és una altra característica ben remarcable que podria estendre's clarament a la majoria de les edicions en què el *Pelegrí* i les *Cobles* apareixen de manera conjunta.

El nostre estudi també ens permet remarcar diversos aspectes relatius a la producció, difusió i conservació d'aquestes dues obres. Sobretot salta a la vista l'extrema raresa de les setze edicions descrites, car únicament n'hem pogut localitzar un o dos exemplars de cada una d'aquestes. De fet, hi predominen clarament els impresos únics (1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13 i 15); no ens han arribat exemplars íntegres de tres edicions (4, 7 i 15), i, en un altre cas, una petita llacuna que afecta la portada ens impedeix determinar-ne la data exacta (5).

En bona mesura, els exemplars d'aquestes edicions són custodiats en diferents fons de l'Arxiu Comarcal de la Segarra i de la Biblioteca de Catalunya. Si examinem llur procedència, comprovem que una part dels exemplars ressenyats van pertànyer, per una banda, a un cerverí afeccionat a la història local com Faust Dalmases i Massot (1870-1938) i, per altra banda, a un estudiós dels llibres d'ensenyament en català com Jordi Verrié i Faget (1923-2001). Es pot deduir que, durant molt de temps i ben probablement fins ben avançat el segle xx, aquestes edicions cerverines no foren gaire valorades en l'àmbit de la bibliofília; si més no, hom podia tenir la sort d'adquirir-ne algun exemplar a un preu assequible. Precisament per això no ens sembla excessivament agosarat concloure que la conservació d'algunes de les edicions descrites en aquest article la devem a l'interès particular d'alguns antics posseïdors envers el *Pelegrí* més que no pas al reclam que aquests volums podrien haver tingut eventualment en el mercat del llibre antic.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 97-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

Algunes de les consideracions generals que acabem de formular són resultat d'una anàlisi de les descripcions bibliogràfiques que oferim tot seguit. Transcrivim el text fidelment, resolent en cursiva les abreviatures i mantenint la distinció entre els tipus en majúscula i minúscula. En canvi, no distingim entre la lletra rodona i la cursiva que conviuen en el conjunt de les edicions que ressenyarem. Qualsevol aclariment nostre va indicat entre claudàtors, com esdevé per exemple a l'hora d'advertir algunes errates o de completar el text perdut a causa d'algunes llacunes que palesen el mal estat d'alguns dels exemplars conservats. Hem volgut determinar les dimensions de les caplletres i inicials que són més grans que la resta del text de la pàgina, a través d'una xifra en superíndex que equipararia la seua alçada a un nombre determinat de línies impreses. A banda de les descripcions, incorporem la reproducció fotogràfica de la sèrie de gravats, així com la portada de quinze edicions. Només manca la pàgina inicial de 15, perquè el seu únic exemplar conegut és acèfal. Per això, en lloc de la portada, n'hem reproduït la primera plana conservada.

[1]
Sense data]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIÓ | DEL VENTVRÓS [= VENTVRO\1/S] | PELEGRI | AB LAS COBLAS DE LA MORT, | ara de nou corregidas. | [Gravat] | CERVERA: | En la Estampa de la Pontif. y Rl. Vniv. | per Thomàs Senant. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENÇA LO LLIBRE | DEL VENTVROS PELEGRI. | [Gravat] | P^{4}ER alcançar lo que tant val, | aquell Tresor perpetual | de Paradis, | determinî passar Paris, [P. 43, acabament:] Lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradis, y sanat [sic] lo nostre cor, | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT, | V^{2}Ejes, mira ma figura, | lletga, vil y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg à part, | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona | quet guart de la mort segona. Amen. | E^{2}Go Fr. Antonius Her S. Theologiae Professor, | Ordinis Praedicatoru*m*, fateor me legisse prae- | sens opus, & illud approbo esse Catholicum. | LAVS DEO.

Sense paginació: [1-48]. Amb reclams. Signatures: A_{2}, A_{3}, A_{4}, A_{5}, A_{6} (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6 [a l'inrevès], 8, 9, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: ACSG [R.820 Dalmases]. Bibliografia: Razquín, Niubó & Biosca (1973: 100, núm. 820).

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 98-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[2]
1736]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIÒ [= PEREGRINACIO\!/] | DEL VENTURÒS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corre- | gidas. | Any [Gravat] 1736 | AB PRIVILEGI: | En Cervera: En la Estampa de la | Pontificia, y Real Universitàt, | per MANUEL IBARRA [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENçA LO LLIBRE | DEL VENTURÒS PELEGRI. | [Gravat] | P[7]ER alcançar lo que tant val, | aquell Tresor perpetual | de Paradis, | determinì passar Paris, [P. 43, acabament:] Lo qual demanam cascun dia | pera regnar | en Paradis, y sanat [sic] lo nostre cor, | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V[2]Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg à part | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona | quet guarde de la mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theolo- | giae Professor, Ordinis Praedicatorum fateor | me legisse praesens opus, & illud approbo esse | Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: BC [VI-I C7/3]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 282[b]), *Pelegrinatge* (1982-1983: 20).

[3]
1740]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURÒS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corre- | gidas. | Any [Gravat] 1740. | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Pontifi- | cia, y Real Universitát, per | Emmanuel Ibarra. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENZA LO LLIBRE | del venturòs Pelegri. | [Gravat] | P[3]ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual de Paradìs, | determinì passar Paris, y Lombardia, [P. 43, acabament:] Lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradis, y sanar lo nostre cor, | aixiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, y allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V[3]Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg a part, | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona, | per fugir la mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theologiae | Professor, Ord. Praed. fateor me legisse prae- | sens opus, & illud approbo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-44, [45-48]. Els guarismes de les quatre darreres pàgines no es veuen a l'exemplar de la BC, a causa del desgast del paper. Erròniament, l'altre exemplar indica p. 4 en lloc de p. 45. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Exemplars: BC [I-Verrié 881/12-12º]; BNE [U/1109, acèfal i àpode, sense les pp. 1-2 i 47-48]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 282[b]), *Pelegrinatge* (1982-1983: 20).

[4]

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 99-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

1743]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corre- | gidas. | [Gravat] | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Real Universitàt, | per MANVEL IBARRA, Any 1743. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENZA LO LLIBRE | DEL VENTURÒS PELEGRI. | [Gravat] | P[7]ER alcançar lo que tant val, | aquell Tresor perpetual | de Paradìs, | determinì passar Parìs, [P. 43, acabament:] Lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradis, y sanar lo nostre cor, | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V[2]Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 46, àpode:] y sia en ta presencia. | Jo si bem mostro tanr [sic] fera, | tal com jo, ja tal te espera | à tu, y à quants ne vindràn. | Pensa mes, y no te engany | [reclam:] Del.

Paginació: [1-2], 3-46 [únic exemplar, àpode, mancat de les pp. 47-48]. Del darrer foli només en resta un petit taló, en el qual es pot llegir una part de les línies finals de la p. [48]: «[...] ae Theolo- | [...]um fateor | [...] approbo | [...]». Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: HUBdoc [A-XVIII-58, àpode]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 282[b]), *Pelegrinatge* (1982-1983: 21).

[5]
1748?]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURÒS | PELEGRI, | Ab las Coblas de la Mort, ara de | nou corregidas. | [Gravat] | AB PRIVILEGI: | Cervera: En la Estampa de la Real Universitat, | per Manuel Ibarra, Any [....] [afegit a ploma: 1748] [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENZA LO LLIBRE | DEL VENTURÒS PELEGRI. | [Gravat] | P[7]ER alcançar lo que tant val, | aquell Tresor perpetual | de Paradìs, | determinì passar Paris, [P. 43, acabament:] Lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradis, y sanar lo nostre cor, | axiu fara nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V[2]Ejes, mira ma figura | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart. | Aquestes mies rahons, | prega a Deu ab pensa bona | quet guarde de mort segona Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theolo- | giae Professor, Ordinis Praedicatorum fateor | me legisse praesens Opus, & illud approbo | esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: BC [VI-I C 7/4]. Notes: a l'únic exemplar que coneixem, s'ha esborrat la darrera xifra de la data que figura a la portada. Creiem que podria ser o bé un 8 o bé un 3. És molt probable que la datació correcta sigui la que hom ha afegit a ploma: 1748. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 282[b]), *Pelegrinatge* (1982-1983: 21).

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 100-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[6]
1750]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PEREGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corregidas. | [Gravat] | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Real Univer- | sitàt, per JOSEPH BARBER, y Comp. | Any 1750. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENZA LO LLIBRE | DEL VENTURòS PELEGRI. | [Gravat] | P[7]ER alcançar lo que tant val | aquell Tresor perpetual | de Paradìs, | determinì passar Paris, [P. 43, acabament:] Lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradis, y sanar lo nostre cor, | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V[2]Ejes, mira ma figura | lletja, vil, y sens mensura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona | quet guarde de mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sancta Theo- | logiae Professor, Ordinis Praedicatorum fa- | teor me legisse praesens Opus, & illud appro- | bo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-30, 13 [*sic* = 31], 32-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Exemplars: MCEZ [V2140], HSA. Notes: Arderiu (1916: 17, núm. 192) dóna una notícia que podria referir-se a l'edició que ara ens ocupa o bé a 7: «Peregrinació del venturos Pelegri 8.º Cervera 1750. Bibliogr.–Cat. de Llordachs, núm. 2057». Bibliografia: *HSA* (1962), *Vallat* (1892: 700, núm. 8430).

[7]
1750]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PEREGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corregidas. | [Gravat] | Con Privilegio del Rey nuestro Señor | Eʾ θαμαστήγνῶσίςῶ σοδɜʾ ξε'μοδ. | ψαλη. ϱλμ΄. | Cervera: En la Estampa de la Real Univer- | sitàt, per JOSEPH BARBER, y Comp. | Any 1750. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENZA LO LLIBRE | DEL VENTURòS PELEGRI | [Gravat] | P[7]ER alcançar lo que tant val | aquell Tresor perpetual | de Paradìs, | determinì passar Paris, [P. 43, acabament:] Lo qual demanàm quiscun dia | pera regnar | en Paradis, y sanar lo nostre cor, | aixiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allá la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V[2]Ejes, mira ma figura | lletja, vil, y sens mensura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart | Aquestes mies rahons, | [p]rega à Deu ab pensa bona | [q]uet guarde de mort segona. Am[en]. | Ego Fr. Antonius H[er, Sancta Theo-] | logiae Professor, Ordinis [Praedicatorum] fa- | teor me legisse praesens Opus, [& illud appro-] | bo esse Catholicum. | LAUS DE[O.]

Paginació: [1-2], 3-30, 13 [*sic* = 31], 32-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Exemplars: HSA [àpode, sense les pp. 47-48], BC [15-I-51, amb llacunes causades pel mal estat del volum]. Notes: donat que els dos exemplars conservats són incomplets, els hem utilitzat tots dos a la

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 101-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

nostra descripció, indicant entre claudàtors una part del text de la p. 48 que no s'ha conservat en cap dels dos volums. Arderiu (1916: 17, núm. 192) dóna una notícia que podria referir-se a l'edició que ara ens ocupa o bé a 6: «Peregrinació del venturos Pelegri 8.º Cervera 1750. Bibliogr.–Cat. de Llordachs, núm. 2057». Bibliografia: *HSA* (1962).

[8]
1755]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corre- | gidas. | [Gravat] | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Real Universi- | tàt, per Manuel Ibarra, any 1755. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENZA LO LLIBRE | del venturòs Pelegri. | [Gravat] | P³ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradìs, | determinì passar Parìs, [P. 44, acabament:] lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradìs, y sanar lo nostre cor, | axiu sarà [sic] nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona | quet guarde de mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theologiae | Professor, Ordinis Praedicatorum fateor me legisse | praesens opus, & illud approbo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: ACSG [R.89 Dalmases]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 283ª), Palau (1959: 490, núm. 218588), Razquín, Niubó & Biosca (1973: 27, núm. 89).

[9]
1758]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corregidas. | Ε' θανμαστώθη ἡ γνᾶσίς ζον ἐξ ἐμϫ. | ψαλμ. ϱλθ΄. | [Gravat] | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Real Universitat, | per ANTONIA IBARRA viuda any 1758. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA LO LLIBRE | del venturòs Pelegri. | [Gravat] | P³ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradìs, | determinì passar Parìs, [P. 44, acabament:] lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradìs, y sanar lo nostre cor, | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona | quet guarde de mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theologiae Pro- | fessor, Ordinis Praedicatorum fateor me legisse prae- | sens opus, & illud approbo esse Catholicam. | LAUS DEO.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 102-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A, a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 21 i 34. Únic exemplar localitzat: BC [VI-I C 7/5]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 283[a]), *Pelegrinatge* (1982-1983: 22).

[10]
1762]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | Mort, ara de nou corregidas. | Ε' θαυμαστώθη ἡ γνῶσις σον ἐξ ἐμε. | ψαλμ. ρλθ΄. | [Gravat] | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Rl. Universitat, | per Antonia Ibarra viuda, any 1762. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA LO LLIBRE | del venturòs Pelegri. | [Gravat] | P³ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradìs, | determinì Passar Parìs, [P. 44, acabament:] lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradìs, y sanar lo nostre cor; | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart | Aquestes mies rahons, | prega à Deu ab pensa bona | quet guarde de mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theologiae Pro- | fessor, Ordinis Praedicatorum fateor me legisse prae- | sens opus, & illud aprobo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 21 i 34. Únic exemplar localitzat: BUB [C-222/3/32]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 283[a-b]).

[11]
1771]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIò | DEL VENTURòS | PELEGRI, | AB LAS COBLAS DE LA | mort ara de nou corregidas. | θαυ μαστάθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ρμε. | ψαλμ. ρλθ΄. | [Gravat] | AB PRIVILEGI. | Cervera: En la Estampa de la Real | Universitat. Any 1771. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA LO LLIBRE DEL | venturòs Pelegri. | [Gravat] | P³ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradìs, determinì passar Parìs, [P. 44, acabament:] lo qual demanàm cascun dia | pera regnar | en Paradìs, y sanar lo nostre cor; | axiu farà nostre Senyor, quins donarà | assi la gracia, allà la Gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil, y sens mesura, | amador home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart | Aquestes mies rahons, | prega á Deu ab pensa bona | quet guarde de mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theologiae Pro- | fessor, Ordinis Praedicatorum fateor me legisse prae- | sens opus, & illud aprobo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 103-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 9, 21 i 34. Únic exemplar localitzat: BC [VI-I-C 7/6]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 283[b]), Palau (1959: 490, núm. 218590), *Pelegrinatge* (1982-1983: 22).

[12]
1797]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIÓ | DEL | VENTURÓS | PELEGRI, | AB LAS | COBLAS DE LA MORT, | ara de nou corregidas. | [Gravat] | Cervera: En la Imprenta de la | Pontificia, y Real Univer- | sitat. Any 1797. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA | LO LLIBRE DEL VENTUROS | Pelegrí. | [Gravat] | P²ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradís, | determiní passar París, [P. 44, acabament:] la qual demanám cascun dia | pera regnar en Paradis, y sanar | lo nostre cor, | aixiu fará nostre Senyor, | quins donará assi la gracia, y allá | la gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil y sens mesura, | amador, home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart. | Aquestas mias rahons, | llunyat de ocasions, | prega à Deu ab pensa bona | que guart de la mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theo- | logiae Professor, Ordinis Predicatorum, fa- | teor me legisse praesens opus, & illud appro- | bo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 10, 20 i 33. Exemplars: ACSG [R.210 Dalmases], BC [Tor. 937-12º]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 281[b], núm. 0591), Palau (1959: 490, núm. 218592), Razquín, Niubó & Biosca (1973: 41, núm. 210).

[13]
1799]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIÓ | DEL | VENTURÓS | PELEGRI, | AB LAS | COBLAS DE LA MORT, | ara de nou corregidas. | [Gravat] | Cervera: En la Imprenta de la | Pontificia y Real Univer- | sitat. Any 1799. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA | LO LLIBRE DEL VENTUROS | Pelegrí. | [Gravat] | P²ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradís, | determini passar París [P. 44, acabament:] la qual demanàm cascun dia | pera regnar en Paradis, y sanar | lo nostre cor, | aixiu farà nostre Senyor, | quins donará assi la gracia, y allá | la gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil y sens mesura, | amádor, home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart. | Aquestas mias rahons, | llunyat de ocasions. | prega à Deu ab pensa bona | que guart de la mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theo- | logiae Professor. Ordinis Predicatorum, fa- | teor me legisse praesens opus & illud appro- | bo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 104-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, $A_{9\ [sic]}$ (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 10, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: ACSG [R.152 Universitat]. Bibliografia: Llobet (1985: 132, reproducció de la portada), Marcet & Solà (1998: 283[b]).

[14]
1804]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIO | DEL | VENTURÓS | PELEGRI, | AB LAS | COBLAS DE LA MORT, | ara de nou corregidas. | [Gravat] | En la Oficina de la Pontificia y | Real Universitat de Cervera. | Any 1804. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA | LO LLIBRE DEL VENTUROS | Peregri. | [Gravat] | P²ER alcançar lo que tan val, | aquell tresor perpetual | de Paradis, | determinì passar París [P. 44, acabament:] la qual demanám cascun dia | pera regnar en Paradis, y sanar | lo nostre cor, | aixiu fará nostre Senyor, | quins donará assi la gracia, y allá | la gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil y sens mesura, | amádor, home del mon, | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart. | Aquestas mias rahons, | llunyat de ocasios, | prega á Deu ab pensa bona | que guart de la Mort segona. Amen. | Ego Fr. Antonius Her. Sanctae Theo- | logiae Professor, Ordinis Predicatorum, fa- | teor me legisse praesens opus & illud appro- | bo esse Catholicum. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 10, 20 i 33. Exemplars: ACSG [R.229 Dalmases], BLM [Fons Mata 742 11]. Bibliografia: Marcet & Solà (1998: 283[b]), Palau (1959: 490, núm. 218593), *Pelegrinatge* (1982-1983: 22), Razquín, Niubó & Biosca (1973: 43, núm. 229).

[15]
Sense data en els fulls conservats, però circa 1804]

[...] [P. 3, inici:] COMENSA | LO LLIBRE DEL VENTUROS | Peregri. | [Gravat] | P²ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradìs, | determiní passar Parìs [P. 44, acabament:] la qual demanám cascun dia | pera regnar en Paradis, y sanar | lo nostre cor, | aixiu farà nostre Senyor, | quins donarà assì la gracia, y allà | la gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil y sens mesura, | amádor, home del mon, | y mira jo quina som. [P. 46, àpode] Y nos cansa de ma vista | y si de ma cara trista | esli lletga de mirar | pensa que tal deus tornar. | Quan com hom això ignoras | los jorns, dias ni las horas | [reclam:] no

Paginació: 3-46 [únic exemplar, acèfal i àpode, mancat de les pp. 1-2 i 47-48, i amb les pp. 25-26 relligades entre les pp. 22 i 23]. Amb reclams. Signatures: A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 9, 11, 17 i 19; a la p. 3 no es veu A_2 perquè el marge inferior d'aquest full ha estat esbocinat). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 10, 20 i 33. Únic exemplar localitzat: ACSG [R.1637 Universitat].

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 105-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

Notes: edició molt semblant a la que descrivim sota el núm. 14, però amb diferències visibles no només en la impressió del text sinó també en alguns ornaments.

[16]
Sense data]

[P. 1, títol voltat d'orla:] PEREGRINACIÓ | DEL | VENTURóS | PELEGRI, | AB LAS | COBLAS DE LA MORT, | ara de nou corregidas. | [Gravat] | Cervera: En la Imprenta de la | Pontificia, y Real Uni- | versitat. [P. 2, en blanc] [P. 3, inici:] COMENSA | LO LLIBRE DEL VENTUROS | Pelegri. | [Gravat] | P²ER alcançar lo que tant val, | aquell tresor perpetual | de Paradís, | determiní passar París; [P. 44, acabament:] la qual demanám cascun dia | pera regnar en Paradìs, y sanar | lo nostre cor, | aixiu fará nostre Senyor, | quins donará assi la gracia, y allá | la gloria. | Ad quam nos perducat, &c. [P. 44, inici:] COBLAS DE LA MORT. | V²Ejes, mira ma figura, | lletja, vil y sens mesura, | amador, home del mon | y mira jo quina som. [P. 48, acabament:] llitg sovint, y llitg apart. | Aquestas mias rahons, | llunyat de ocasions, | prega à Deu ab pensa bona | quet guart de la mort segona. Amen | Ego Fr. Antonius Her, Sanctae Theo- | logiae Professor, Ordinis Predicatorum, fa- | teor me legisse praesens opus, & illud appro- | bo esse Catholicam. | LAUS DEO.

Paginació: [1-2], 3-48. Amb reclams. Signatures: A_2, A_3, A_4, A_5, A_6 (a les pp. 3, 9, 11, 17 i 19). Gravats segons el model A', a les pp. 3, 5, 6, 8, 10, 20 i 33. Exemplars: BC [I-Verrié 881/20-12º], ACSG [R.412 Universitat; àpode, car manquen les pp. 41-44, 47-48, mentre que les pp. 45-46 estan molt estripades]. Notes: malgrat que Marcet i Solà (1998: 281^{b}-285^{a}, núm. 0591) en bona mesura treballen a partir dels fons de la BC, no hem sabut identificar cap de les seues descripcions amb l'edició que ara ens ocupa. Bibliografia: *Pelegrinatge* (1982-1983: 15 i 22, amb reproducció de la portada).

Joan Mahiques Climent
Institut National d'Histoire de l'Art
jomahiques@yahoo.es

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 106-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[1]
ACSG [R.820 Dalmases]

PEREGRINACIO
DEL VENTVRÓS
PELEGRI
AB LAS COBLAS DE LA MORT,
ara de nou corregidas.
CERVERA:
En la Estampa de la Pontif. y Rl. Vniv.
per Thomas Senant.
R.820

[2]
BC [VI-I C7/3]

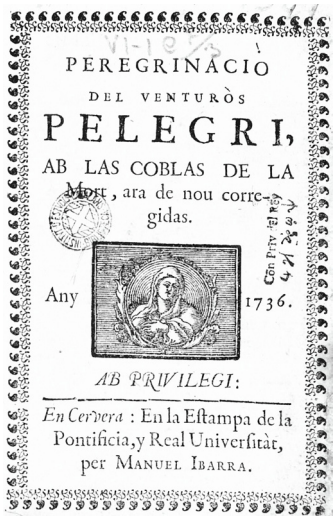
PEREGRINACIO
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA
Mort, ara de nou corre-
gidas.
Any 1736.
AB PRIVILEGI:
En Cervera: En la Estampa de la
Pontificia, y Real Universitàt,
per Manuel Ibarra.

[3]
BC [I-Verrié 881/12-12º]

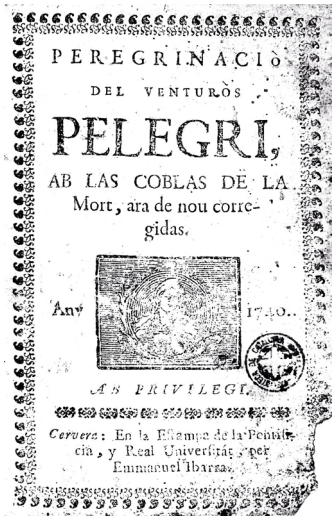
PEREGRINACIO
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA
Mort, ara de nou corre-
gidas.
Any 1740.
AB PRIVILEGI.
Cervera: En la Estampa de la Pontifi-
cia, y Real Universitàt, per
Emmanuel Ibarra.

[4]
HUBdoc [A-XVIII-58]

PEREGRINACIO
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA
Mort, ara de nou corre-
gidas.
AB PRIVILEGI.
Cervera: En la Estampa de la Real Universitat,
per Manuel Ibarra. Any 1749.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 107-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[5]
BC [VI-I C 7/4]

PELEGRI,
Ab las Cobras de la Mort, ara de nou corregidas.
AB PRIVILEGI:
Cervera: En la Estampa de la Real Universitat, per Manuel Ibarra, Any 1748

[6]
MCEZ [V.2140]

PEREGRINACIÒ
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA Mort, ara de nou corregidas.
AB PRIVILEGI.

[7]
HSA

PEREGRINACIÒ
DEL VENTURÒS
PERE GRI,
AB LAS COBLAS DE LA Mort, ara de nou corregidas.
Cervera: En la Estampa de la Real Universitat, per JOSEPH BARBER, y Comp. Any 1750.

[8]
ACSG [R.89 Dalmases]

PEREGRINACIÒ
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA Mort, ara de nou corregidas.
AB PRIVILEGI.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 108-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[9]
BC [VI-I C 7/5]

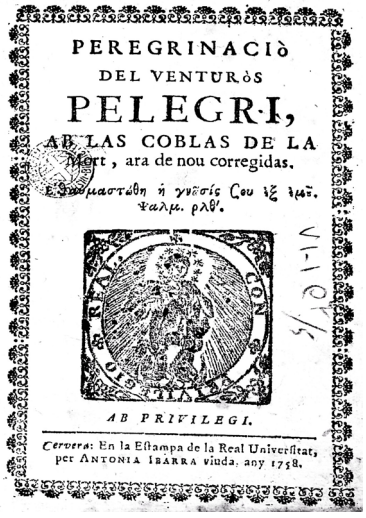
PEREGRINACIÒ
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA
Mort, ara de nou corregidas.
Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς Σου ἐξ ἐμοῦ.
Ψαλμ. ρλθ'.
AB PRIVILEGI.
Cervera: En la Estampa de la Real Universitat, per Antonia Ibarra viuda, any 1758.

[10]
BUB [C-222/3/32]

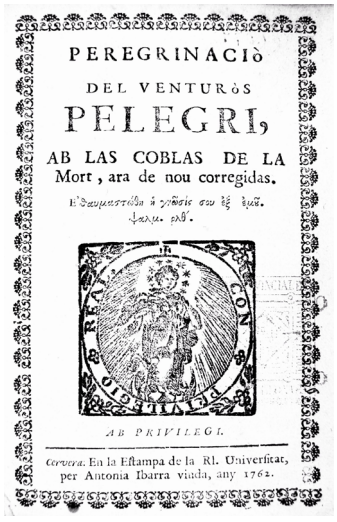
PEREGRINACIÒ
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA
Mort, ara de nou corregidas.
Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ.
Ψαλμ. ρλθ'.
AB PRIVILEGI.
Cervera. En la Estampa de la Rl. Universitat, per Antonia Ibarra viuda, any 1762.

[11]
BC [VI-I-C 7/6]

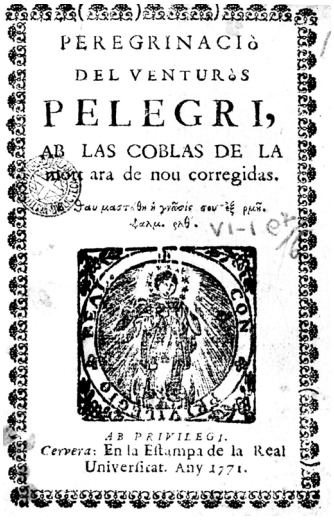
PEREGRINACIÒ
DEL VENTURÒS
PELEGRI,
AB LAS COBLAS DE LA
mort ara de nou corregidas.
Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ.
Ψαλμ. ρλθ'.
AB PRIVILEGI.
Cervera: En la Estampa de la Real Universitat. Any 1771.

[12]
BC [Tor. 937-12º]

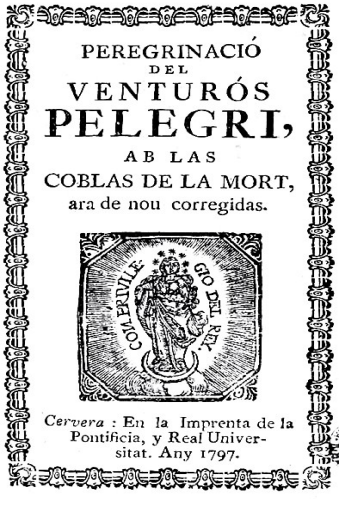
PEREGRINACIÓ
DEL
VENTURÓS
PELEGRI,
AB LAS
COBLAS DE LA MORT,
ara de nou corregidas.
Cervera: En la Imprenta de la Pontificia, y Real Universitat. Any 1797.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 109-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

[13]
ACSG [R.152 Universitat]

PEREGRINACIÓ
DEL
VENTURÓS
PELEGRI,
AB LAS
COBLAS DE LA MORT,
ara de nou corregidas.

Cervera : En la Imprenta de la Pontificia, y Real Universitat. Any 1799.

[14]
ACSG [R.229 Universitat]

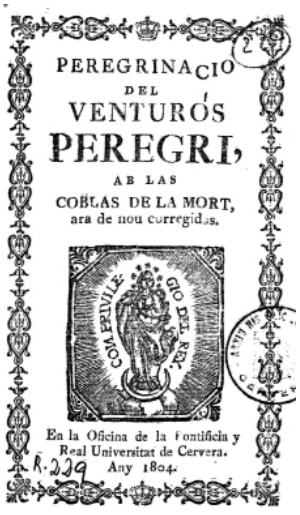
PEREGRINACIO
DEL
VENTURÓS
PEREGRI,
AB LAS
COBLAS DE LA MORT,
ara de nou corregidas.

En la Oficina de la Pontificia y Real Universitat de Cervera. Any 1804.

[15]
ACSG [R.1637 Universitat], p. 3

Pag. 5
COMENSA
LO LLIBRE DEL VENTUROS
Peregri.

PER alcançar lo que tant val,
aquell tresor perpetual
de Paradis,
determiní passar Paris
y Lombardia,
peregrinant ab fantasia
de arribar en Roma per guanyar lo Jubileu
aquell gran be, que ab poch preu
guanyam ara,
aquella joya que tant cara
solia ser.

[16]
BC [I-Verrié 881/20-12º]

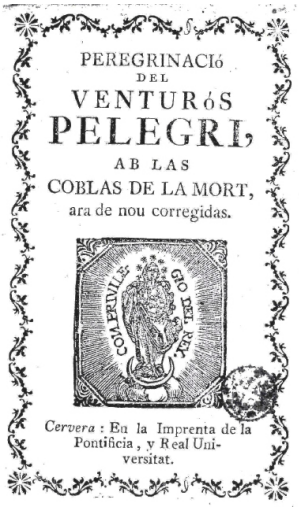
PEREGRINACIÓ
DEL
VENTURÓS
PELEGRI,
AB LAS
COBLAS DE LA MORT,
ara de nou corregidas.

Cervera : En la Imprenta de la Pontificia, y Real Universitat.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 110-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Aguiló i Fuster, M. (1923) *Catálogo de obras en lengua catalana impresas desde 1474 hasta 1860*, Madrid, Sucesores de Rivadeneyra.

Arderiu i Valls, E. (1916) «Relación de obras impresas en Cervera (continuación)», *Butlletí del Centre Excursionista de Lleida*, 6/3, pp. 12-17.

CCPBC (2012) *Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya*, Biblioteca de Catalunya (Barcelona). [<http://ccuc.cbuc.cat/search~S22*cat#>. Data de consulta: 16/06/2012.]

CCPBE (2012) *Catálogo Colectivo del Patrimonio Bibliográfico Español*, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (Madrid). [<http://www.mcu.es/bibliotecas/MC/CCPB/index.html>. Data de consulta: 16/06/2012.]

HSA (1962) *The Hispanic Society of America. Catalogue of the Library. Volume 8: Pem – Rom,* Boston, G. K. Hall & Co.

Llanas, M. (2003) *L'edició a Catalunya: el segle XVIII. Amb la col·laboració de Montse Ayats*, Barcelona, Gremi d'Editors de Catalunya.

Llobet i Portella, J. M. (1982) *Bibliografia cerverina (1633-1978). Pròleg d'Albert Llona i Porredon*, Cervera, Centre Comarcal de Cultura.

— (1985) «La llengua a les institucions cerverines del segle XVIII», *Miscel·lània cerverina*, 3, pp. 97-136.

Marcet i Salom, P. & J. Solà (1998) *Història de la lingüística catalana: 1775-1900. Repertori crític. Volum I*, Vic/Girona, Eumo Editorial / Universitat de Vic / Universitat de Girona.

MCEM (2012) = E. Duran (dir.) & M. Toldrà (coord.) *MCEM (Base de dades de Manuscrits Catalans de l'Edat Moderna)*. Institut d'Estudis Catalans (Barcelona). [<http://mcem.iec.cat/>. Data de consulta: 14/06/2012.]

Palau y Dulcet, A. (1959) *Manual del librero hispanoamericano. Bibliografía general española e hispanoamericana desde la invención de la imprenta hasta nuestros tiempos con el valor comercial de los impresos descritos, por Antonio Palau y Dulcet, primer hijo predilecto de la villa ducal de Montblanc. Segunda edición, corregida y aumentada por el autor. Tomo duodécimo, revisado y añadido por Agustín Palau, Profesor y Bibliotecario. Orozco-Pereyro: 204418-218986*, Barcelona, Librería Palau.

Pelegrinatge (1982-1983) *Un llarg i venturós pelegrinatge*, Barcelona, Generalitat de Catalunya / Departament d'Ensenyament.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 111-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138

Puig i Reixach, M. (2012) «Edicions pirates a Besalú (1751)», dins *Olot 1700. Pàgina personal d'en Miquel Puig i Reixach*. [<http://www.miquelpuig.cat/2012/02/edicions-pirates-besalu-1751.html>. Data de publicació: 07/02/2012. Data de consulta: 17/06/2012.]

Razquín Jené, J. M., M. Niubó de Febrer & R. E. de Biosca (1973) *xxiv exposición bibliográfica cervariense. Catálogo del legado Dalmases. i parte: libros y folletos (avance)*, Lérida, Consejo Superior de Investigaciones Científicas / Instituto de Estudios Ilerdenses / Centro Comarcal de Cultura de Cervera.

Rubio y Borrás, M. (1913) «La imprenta en España. Los Ibarra en Cervera», *Estudio*, 1/5, pp. 176-184.

— (1916) *Historia de la Real y Pontificia Universidad de Cervera. Segunda parte*, Barcelona, Universidad de Barcelona.

Salat Fornells, J. (1942) *Notas históricas de la imprenta en Cervera. 1721-1834. Recopilación de datos por J. Salat Fornells, impresor*, Cervera, Gráficas Prunés.

Vallat (1892) *Catalogue des ouvrages légués par M. Charles de Vallat, ancien ministre plénipotentiaire, commandeur de la légion d'honneur, etc. Tome second: L-Z et supplément*, Montpellier, L. Grollier Père.

Verrié i Faget, J. (1981) *Continuïtat pedagògica catalana durant els segles xviii i xix*, Barcelona, Grup Promotor d'Ensenyament i Difusió del Català.

Caplletra 58 (Primavera, 2015), pp. 112-112
ISSN 0214-8188, ISSN versió electrònica 2386-7159. DOI: 10.7203/Caplletra.58.7138